

FIȘA DISCIPLINEI

Patrimoniul cultural în folosul comunității. Cunoaștere, protecție, valorificare

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Școala doctorală	Studii de Populație și Istoria Minorităților
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	Studii doctorale

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Patrimoniul cultural în folosul comunității. Cunoaștere, protecție, valorificare			Codul disciplinei	SD_SPIM 02
2.2. Titularul activităților de curs	CS I DR. HABIL. TUDOR SĂLĂGEAN				
2.3. Titularul activităților de seminar	CS I DR. HABIL. TUDOR SĂLĂGEAN				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/ laborator/ proiect	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	36	3.6 seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					12
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					36
Tutoriat (consiliere profesională)					10
Examinări					4
Alte activități: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele					4
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					
3.8. Total ore pe semestru				36	
3.9. Numărul de credite				7	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu mijloace audio-video; acces la resurse bibliografice.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe
1. cunoștințe avansate privind conceptele, teoriile și evoluția patrimoniului cultural, cu accent pe patrimoniul cultural imaterial;
2. cunoștințe aprofundate despre rolul comunităților în definirea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural;
3. cunoștințe privind cadrul legislativ, instituțional și politicile publice în domeniul patrimoniului cultural, la nivel național și internațional;
4. cunoștințe privind mecanismele de salvagardare, transmitere și valorificare a patrimoniului cultural în contexte comunitare.
Aptitudini
1. analiza critică a conceptelor, politicilor și practicilor din domeniul patrimoniului cultural, cu accent pe patrimoniul cultural imaterial;
2. aplicarea cunoștințelor dobândite în analiza unor contexte concrete și studii de caz comunitare;
3. interpretarea cadrului legislativ și instituțional relevant pentru protejarea și valorificarea patrimoniului cultural;
Responsabilitate și autonomie
1. capacitatea de a aborda autonom și responsabil teme complexe din domeniul patrimoniului cultural;
2. abilitatea de a integra cunoștințele dobândite în propria cercetare doctorală;
3. responsabilitate academică în formularea și susținerea unor poziții argumentate.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații¹
Prezentarea obiectivelor cursului, structurii, bibliografiei și modului de evaluare. Clarificarea conceptului de patrimoniu cultural ca resursă socială. Rolul comunității în definirea și utilizarea patrimoniului.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Evoluția conceptului de patrimoniu de la monument și obiect la practici și expresii vii. Extinderea domeniului patrimoniului și schimbarea paradigmei de la protecție elitistă la participare comunitară.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Domenii ale patrimoniului cultural. Prezentarea patrimoniului construit, mobil, imaterial. Accent pe specificul patrimoniului cultural imaterial și pe interdependența dintre domenii în contexte comunitare.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Definirea patrimoniului imaterial și principiile sale fundamentale: transmitere, recreare, dinamism. Rolul comunităților ca purtători și creatori de patrimoniu viu.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Analiza conceptului de comunitate și a relației acesteia cu instituțiile și experții. Modele de participare, co-gestionare și conflicte patrimoniale la nivel local.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	posibilitatea invitării unor actori culturali locali
Mecanismele prin care elementele culturale sunt selectate și recunoscute ca	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	

¹ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

patrimoniu. Procese de includere/excludere, patrimoniul minorităților și implicații etice.		
Diferențe între conservarea patrimoniului material și salvagardarea patrimoniului imaterial. Transmiterea intergenerațională și rolul educației și al comunităților.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	posibilitatea invitării unor specialiști în conservare și salvagardare
Cadre legislative naționale și internaționale privind patrimoniul cultural. Tensiuni între norme juridice, politici publice și realități comunitare.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Rolul organizațiilor internaționale, în special UNESCO, în protejarea patrimoniului cultural. Instrumente, liste și mecanisme de evaluare și monitorizare.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Valorificarea patrimoniului cultural în beneficiul comunității. Patrimoniu, dezvoltare locală, turism cultural și riscurile comercializării excesive.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	posibilitatea invitării unor practicieni din domeniul cultural și turistic
Analiza critică a unor exemple de patrimoniu cultural imaterial din România și Europa. Evaluarea impactului social, cultural și economic asupra comunităților.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
Patrimoniul cultural în societăți contemporane dinamice. Provocări actuale, rolul cercetătorului și direcții de dezvoltare a politicilor patrimoniale.	prelegere, explicații, dialog și analiză critică de texte și studii de caz	
<p>Bibliografie</p> <ul style="list-style-type: none"> • UNESCO Basic Texts of the 2003 Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, UNESCO, IHC, Paris, 2024. • UNESCO Basic texts of the 1972 World Heritage Convention, UNESCO WHC, Paris, 2005. • Legea 422/18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată. • Legea 123/30 mai 2017 pentru modificarea și completarea Legii 182/2000 • HG 1676/2008 privind aprobarea Programului național pentru digitizarea resurselor culturale naționale și crearea Bibliotecii Digitale a României • Legea 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial • HG 1546/2003 pentru aprobarea Normelor de conservare și restaurare a bunurilor culturale mobile clasate • HG 886/2008 pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile, cu modificările și completările ulterioare • Legea 451/2002 pentru ratificarea Convenției europene a peisajului • Higgins V., Douglas D. (eds), <i>Communities and Cultural Heritage. Global Issues, Local Values</i>, Routledge, London&New York, 2020. • G. Sonkoly, T. Vahtikari, <i>Innovation in Cultural Heritage Research. For an Integrated European Research Policy</i>, Luxembourg, POEU, 2018. • Brumann C., <i>Community as Myth and Reality in the UNESCO World Heritage Convention</i>, Gottingen University Press, Gottingen, 2017. • Andi Mihalache, <i>Contribuții la studierea ideii de patrimoniu. Surse, evoluții, interpretări</i>, Iași, Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, 2014. • G. Wijesuriya, J. Thompson, C. Young, <i>Managing Cultural World Heritage</i>, UNESCO, Paris, 2013 • Ioan Opreș, Aurelia Dușu, Rodica Antonescu, Georgeta Roșu, Angelica Mihăilescu, Daniela Mihai, Narcisa Știucă - <i>Ghid de bune practici în protejarea și promovarea patrimoniului cultural rural</i>, Aurelia Dușu: coordonator, București, Institutul Național al Patrimoniului, 2012. 		
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații

Bibliografie

8. Evaluare

Tip activitate	8.1 Criterii de evaluare ²	8.2 Metode de evaluare ³	8.3 Pondere din nota finală
8.4 Curs	nivelul de înțelegere critică a conceptelor patrimoniului cultural	Evaluare pe parcurs: participare activă la discuții, intervenții argumentate și analize de texte/studii de caz.	30%
	capacitatea de analiză a cadrului legislativ și instituțional	Evaluare finală: eseu sau referat academic pe o temă relevantă pentru patrimoniul cultural și cercetarea doctorală.	70%
	aplicarea cunoștințelor în contexte concrete		
8.5 Seminar/laborator			
8.6 Standard minim de promovare			
nota finală minimă 5, conform criteriilor și metodelor de evaluare stabilite.			

9. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁴

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

² Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

³ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁴ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....